

Reforma konstytucyjna w Naddniestrzu

26 stycznia parlament separatystycznego Naddniestrza ogłosił projekt reformy konstytucyjnej, przygotowany przez specjalną komisję, złożoną z przedstawicieli parlamentu, władzy sądowej i prezydenta Igora Smirnowa. Przewiduje on zmianę istniejącego systemu prezydenckiego na mieszany prezydencko-parlamentarny. Projekt jest efektem kompromisu pomiędzy prezydentem i partią Odrodzenie, reprezentującą najsilniejszą strukturę biznesową w Naddniestrzu - firmę Szerif.

Komisja ds. opracowania projektu reformy konstytucyjnej została powołana w 2009 roku, po tym jak doszło do otwartego konfliktu między prezydentem Smirnowem i partią Odrodzenie w sprawie zmian konstytucji. Odrodzenie starało się wówczas przeforsować poprawkę konstytucyjną ograniczającą prerogatywy prezydenta. Ostatecznie doszło do zawarcia kompromisu między Smirnowem i właścicielami Szerifa, braćmi Kazmały: obie strony wycofały swoje projekty, powołano komisję dla sformułowania wspólnej propozycji zmian konstytucyjnych.

Wypracowany obecnie przez komisję projekt przyjmuje rosyjski model relacji między prezydentem i parlamentem, wprowadzając stanowisko premiera, który choć jest wyznaczany przez prezydenta, to musi także uzyskać poparcie większości parlamentarnej. Parlament też może wyrazić rządowi wotum nieufności. Jednak zasada odpowiedzialności parlamentarnej rządu jest osłabiona przez możliwość rozwiązania przez prezydenta parlamentu w wypadku trzykrotnego odrzucenia kandydatury premiera. Prezydent ma także możliwość nieuwzględnienia wotum nieufności wobec rządu i rozwiązania parlamentu.

Przyjęcie poprawek przez parlament będzie czystą formalnością. Mają one wejść w życie po wyborach prezydenckich, które odbędą się w grudniu 2011. Prawdopodobnie są one częścią politycznego kompromisu pomiędzy przywódcą Naddniestrza i braćmi Kazmały, zakładającego wybór Smirnowa na kolejną, szóstą kadencję prezydencką w zamian za zwiększenie roli zdominowanego przez Odrodzenie parlamentu w systemie władzy. <wrod>